

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1933 kl. 12 m.

*Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om
sänkning av stämpelavgiften vid köp av fast egendom.*

(2:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 177 i första kammaren av herrar *Johan August Larsson* och *Pålsson* samt nr 194 i andra kammaren av herr *Johanson* i Hallagården m. fl., har hemställts, »att riksdagen måtte hemställa till Kungl. Maj:t om förslag till sänkning av stämpelavgifter vid köp av fast egendom från nuvarande 1 krona till 60 öre för varje fulla etthundra kronor av egendomens värde samt att stämpelavgiften skall beräknas efter taxeringsvärdet».

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionerna.

Avhandling om köp av fast egendom skall enligt 8 § förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, då avhandlingen företes för lagfart, förses med stämpel, som skall utgöra 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde utom i de fall, där lagfart sökes för aktiebolag och vissa andra juridiska personer, varvid stämpeln i regel skall utgöra 2 kronor för varje fulla 100 kronor av värdet. Detta må jämlikt 10 § 1 mom. samma förordning icke upptagas lägre än nästföregående årets taxeringsvärde men skall beräknas efter den i penningar bestämda köpskillingen, så framt denna överstiger nämnda värde.

Ifrågavarande stämpelavgift, som tidigare under lång tid utgått med 60 öre — för aktiebolag m. fl. 1 krona 20 öre — för 100 kronors värde, höjdes vid 1917 års riksdag till nuvarande belopp, vilken höjning närmast var föranledd av ökat behov av statsinkomster. Samtidigt infördes emellertid en bestämmelse, att om köpare av fastighet vore svensk medborgare, som icke under nästföregående året taxerats till inkomst- och förmögenhets-skatt för minst 1,800 kronor, köpeavhandlingen skulle, där egendomens värde icke överstege 5,000 kronor, förses med stämpel av allenast 60 öre samt, om värdet överstege 5,000 kronor men icke 8,000 kronor, med stämpel av 80 öre för varje fulla 100 kronor av egendomens värde. Detta särskilda stadgande upphävdes enligt beslut av 1921 års riksdag med hänsyn till dess ringa betydelse samt vissa svårigheter vid tillämpningen.

Förenämnda bestämmelse i stämpelförordningen angående beräkning av egendoms värde härrör i huvudsak från mitten av 1800-talet.¹

*Utskottets
yttrande.*

Vid 1932 års riksdag hava motionsvis förslag av samma innebörd som de nu föreliggande framställts, men på hemställan av bevillningsutskottet icke föranlett någon riksdagens åtgärd. I sitt nämnda år avgivna betänkande i ämnet, nr 19, framhöll bevillningsutskottet bland annat, att stämpelavgiftens höjning till nuvarande belopp föranletts av statsfinansiella skäl, samt att utskottet i då rådande läge av enahanda skäl ansåg en sänkning av stämpelavgiften icke böra ifrågakomma. Vad anginge förslaget, att fast egendoms värde skulle vid stämpelbeläggning av köpeavhandling alltid beräknas efter taxeringsvärdet, även där köpeskillingen överstege detta värde, framhöll utskottet, att det måste anses riktigt, att såsom norm för stämpels beräkning lades den avtalade köpeskillingens storlek. Även om i ett stort antal fall köpeskillingen och taxeringsvärdet icke mera avsevärt skulle divergera, inträffade dock icke sällan, att försäljningssumman avsevärt överstege taxeringsvärdet. Framför allt gällde detta, där fastighet undergått förändring exempelvis genom nybyggnad efter den tidpunkt, taxeringsvärdet avsåge. Att i sådana fall låta sistnämnda värde vara avgörande för stämpelplikten, ansåg utskottet icke vara rimligt. Utskottet erinrade för övrigt, att 1929 års riksdag i skrivelse nr 314 bland annat anhållit, att Kungl. Maj:t ville verkställa en allmän revision av stämpellagstiftningen, i vad densamma avsåge avgifter, som utginge enligt 8 § stämpelförordningen. Vid denna revision förutsatte utskottet, att bestämmelserna om stämpelavgiften för köpeavhandling i fråga om fast egendom komme att uppmärksammas.

De skäl, som 1932 års bevillningsutskott anfört mot sänkning av lagfartsstämpeln samt mot att till grund för dennas beräkning, oavsett köpeskillingens storlek, lägga taxeringsvärdet, anser utskottet alltjämt äga full giltighet.

I motionerna har framhållits, att i vissa fall stämpelskatten vore särskilt tryckande och framkallade svårigheter, exempelvis då en inteckningshavare nödgades övertaga fast egendom för att skydda sina intressen, och att sådana försäljningar till följd av krisen inom jordbruksnäringen voro mycket vanliga. Enligt utskottets mening kan det icke förnekas, att i dylika liksom även i åtskilliga andra fall det kan framstå såsom obilligt, att till grund för stämpelavgiftens beräkning jämlikt 10 § 1 mom. stämpelförordningen skall läggas *nästföregående* års taxeringsvärde, oaktat fastighetens saluvärde till följd av depressionen eller av annan anledning avsevärt understigit sagda taxeringsvärde. Även om vissa skäl skulle tala för att stämpelavgiften må kunna beräknas å det senast åsatta taxeringsvärdet synes en ändring av bestämmelsen, som måste ses i samband med motsvarande stadgande i 5 och 38 §§ förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva, kunna anstå samt frågan upptagas till undersökning i

samband med förut omförmälda allmänna revision av vissa delar av stämpellagstiftningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I:177 av herrar Johan August Larsson och Pålsson samt II:194 av herr Johanson m. fl., om sänkning av stämpelavgiften vid köp av fast egendom, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bärge, Boman, Bergman, Ericson i Oberga, Wohlin, Åström, Olsson i Golvvasta, Björklund, Ericson i Boxholm, Lithander, Forssberg, Hjalmarsson, Sjödahl, Eklund, Blomquist, Johansson i Krogstorp, Bergström i Hälsingborg, Ljunggren och Brännström.